

D'acord amb el Plà Anual de Prevenció, vigilància i extinció d'incendis forestals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears

El municipi de Banyalbufar, situat a la vessant nord-occidental de la Serra de Tramuntana, presenta unes característiques territorials i ambientals que determinen una elevada sensibilitat davant el risc d'incendi forestal.

Presenta una elevada interrelació entre superfície forestal, risc d'incendi, zones ZAR i interfície urbà-forestal. La coincidència d'àrees forestals d'elevat risc amb zones habitades o edificades fa que la prevenció i l'autoprotecció adquireixin una importància especialment elevada. En aquest contexte, la delimitació i caracterització de les zones ZAR i les àrees d'UIF, constitueixen eines fonamentals per identificar els sectors prioritaris d'actuació i orientar les polítiques municipals de prevenció, gestió forestal i protecció davant els incendis forestals.

Obligacions bàsiques dels propietaris

Sense perjudici de les determinacions específiques que puguin resultar aplicables a cada finca o terreny parcel·la rústica o urbana, es considera necessari:

- Eliminar o reduir l'excés de vegetació seca, restes vegetals i altres materials combustibles.
- Retirar arbres morts, branques seques i vegetació que incrementi el risc de propagació del foc.
- Mantenir les franges de seguretat i les distàncies de protecció exigides per la normativa vigent al voltant d'habitatges, edificacions, camins i infraestructures.
- Garantir l'accessibilitat per a possibles actuacions d'emergència i extinció.
- Gestionar adequadament les restes vegetals generades durant les tasques de manteniment, d'acord amb la normativa aplicable.

Es recorda als propietaris i titulars de terrenys l'obligació de mantenir les seves finques en condicions adequades de seguretat, salubritat i prevenció d'incendis, adoptant les actuacions necessàries per reduir la càrrega de combustible vegetal i minimitzar el risc per a les persones, els béns i el medi natural.

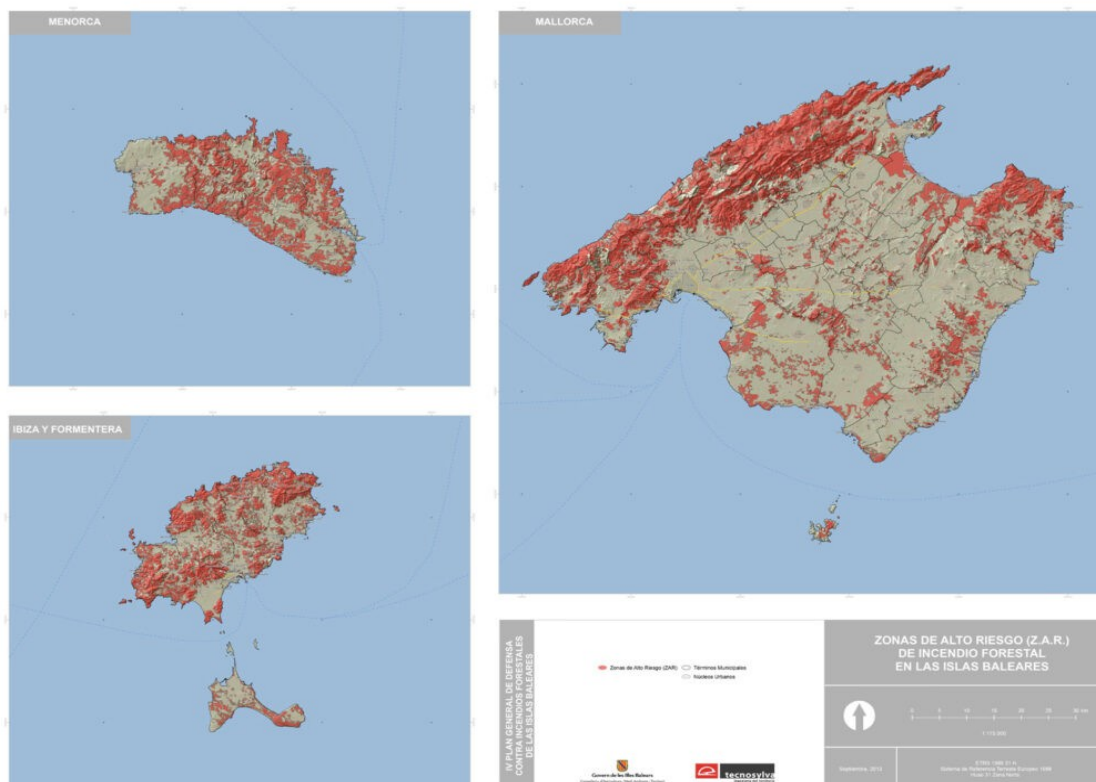
A Banyalbufar hem de conèixer **dos conceptes** importants relacionats amb els incendis forestals :

- **Les zones ZAR**

Les Zones d'Alt Risc d'incendi (**ZAR**) són aquelles àrees que presenten un riesgo alt, molt alt o extrem. Així doncs, es declaren com a ZAR, 180.631 ha localitzades de la següent forma:

65,3%	Mallorca	15,7%	Eivissa
17,6%	Menorca	1,4%	Formentera

Plànol zones alt risc d'incendi forestal a les Illes Balears

A Banyalbufar, les zones **ZAR**, es localitzen especialment en els vessants forestals situats per damunt i al voltant del nucli de Banyalbufar;; l'entorn de Planícia; les zones forestals properes al Port des Canonge; bona part de les àrees forestals que s'estenen cap a l'interior del terme municipal.

• **Les àrees Interfície urbano-forestal (IUF)**

L'àmbit d'**interfície urbano-forestal, (IUF)**, on conflueixen terrenys forestals o amb vegetació natural, amb habitatges i altres edificacions, circumstància que incrementa significativament el risc de propagació dels incendis forestals.

El municipi de Banyalbufar, es troba inclòs en una àrea amb elevada vulnerabilitat davant el risc d'incendi forestal, fet que obliga a extreure les mesures preventives.

A Mallorca la longitud d'**IUF**, (en Km) és de 2.485,5 km, el 58,2% del total de percentatge de les Illes Balears

A Banyalbufar, trobam **IUF**, que correspon a la **zona 4**, segons el Pla anual de prevenció, vigilància i extinció d'incendis forestals de la comunitat autònoma de les illes balears. Tenim IUF al Port des Canonge, on existeixen habitatges i altres edificacions properes a vegetació forestal. nucli urbà de Banyalbufar especialment a les vores connectades amb les masses vegetals, els voltants de la Ma-10, amb edificacions aïllades en contacte amb el terreny forestal, l'entorn de Planícia que manté contacte amb edificacions i infraestructures i terreny forestal .

Segons l'article 77 de la LLei 3/2019 Agrària de les Illes Balears en les zones classificades com d'alt risc d'incendi forestal (ZAR), s'han de mantenir i executar franges de seguretat i complir altres mesures d'autoprotecció.

Per donar compliment a la Llei, l'administració va aprobar i elaborar la "Resolució d'aprovació de les instruccions per determinar les característiques específiques de les franges de seguretat i altres mesures d'autoprotecció en zones d'interfície urbano-forestal

El IV Pla General d Defensa contra els incendis forestals de les Illes Balears aprovat pel Decret 22/2015, de 17 d'abril, s'emplaça en una realitat en que es preveu que hi haurà incendis cada vegada més extensos, intensos i perillous.

Determina el conjunt d'actuacions preventives prioritàries necessàries per establir un paisatge agroforestal i uns entorns d'interfície urbano-forestal més defensables i

resilient davant a la generació i propagació i els efectes del foc a tot l'arxipèlag. D'aquesta manera es defineix com a prioritaria l'acció TE-02 Obertura, manteniment, conservació i ampliació d'infraestructures de defensa en la interfície urbano-forestal, amb l'objectiu de reduir el risc per a persones i béns en aquests entorns, garantint una defensa eficaç dels mateixos en cas d'incendi.

D'altra banda, la Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears, defineix a l'apartat 3 de l'article 77 de Mesures de seguretat i defensa de les forests en zones d'interfície urbano-forestal (IUF), que en cas dels habitatges unifamiliars amb zones d'interfície urbano-forestal s'haurà d'executar i mantenir una franja exterior perimetral de seguretat de 30 metres d'amplada mínima, sense acumulacions de combustible vegetal, amb un desbrossament selectiu i amb aclarides i podes de la massa arbòria que permetin trencar la continuïtat vertical i horitzontal de la vegetació.

A l'apartat 4 d'aquest article diu que els propietaris o titulars de les instal·lacions, estructures o immobles no residencials, situats en zones d'alt risc d'incendis forestals (ZAR) amb interfície urbano forestal hauran d'executar les mesures de prevenció d'incendis forestals establertes en l'apartat 3 anterior.

L'administració forestal, segons diu la Llei 3/2019 a l'article 77.3, és l'encarregada de determinar per a habitatges aïllats o dins terreny rústic les característiques específiques d'aquestes franges de seguretat.

Per complir amb l'anterior, el Servei de Gestió Forestal de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat, ha redactat les **instruccions** per determinar les característiques específiques de les franges de seguretat i altres mesures d'autoprotecció a implantar en habitatges unifamiliars i en instal·lacions, estructures o immobles no residencials situats en zones d'alt risc d'incendis forestals (ZAR), amb interfície urbano-forestal.

Instruccions per determinar les característiques específiques de les franges de seguretat i altres mesures d'autoprotecció en zones d'interfície urbano-forestal:

1. Mesures de seguretat.

1.1. Franja exterior perimetral de seguretat de 30 metres

S'adequarà una franja de 30 metres d'amplada mínima a partir del límit construït de l'habitatge sense acumulacions de combustible vegetal, amb un tractament especial de les plantes (desbrossament, aclarides i podes) amb la finalitat de trencar la continuïtat vertical i horitzontal de la vegetació i així impedir o dificultar el pas del foc. Resulta necessari gestionar activament i reduir el combustible vegetal, però no hi ha en cap cas la necessitat d'eliminar la totalitat de la vegetació arbòria/arbustiva al voltant del volum edificat.

Característiques de la franja de seguretat:

Arbrat:

- Distància mínima entre copes de 3 m.
- Distància mínima de les copes a l'habitatge de 3 m.
- Poda de peusarborisadults a una alçada mínima de 3 m de terra.

Matolls:

- Cobertura arbustiva inferior al 30%
- No hi hauràpeusarbustius a menys de 3 m de l'habitatge

Restes vegetals:

- S'hauran de retirar o tractar les restes vegetals en un terminimàxim de 20 dies des de la sevageneració.
- Com a tractament, s'afavorirà la trituració de les restes vegetals, en comptes de la seva crema.

Es prioritzaràl'eliminació o reducció de les espèciesmésinflamables.Entotsels casos es respectaran les espèciesvegetalsamenaçades especificades en la normativa vigent.

Aquesta franja permet, en cas d'incendi forestal, que el seufrontredueixi la intensitat i velocitat en la sevapropagaciócap a l'habitatge, minimitzant les probabilitats de que aquestsiguiafectat, especialment per la radiació de les flames que puguin cremar el combustible forestal de l'àreapropera.

La ubicació delshabitatges de nova construcció serà, sempre que sigui possible, a més de 30 m de zona forestal.Entot cas, s'haurád'assegurar que l'emplaçament de la casa permetil'adequaciód'una franja de seguretat.

1.2. Accessos

Caldràmantenir, a les Zonesd'altRiscd'incendi forestal, consultable a <https://ideib.caib.es/visor> i a banda i banda delsvialsd'accés a l'habitatge , franges longitudinals de seguretat de 10 m d'amplada mínima amb les característiques descrites en l'apartat anterior. Per a la resta de camins en zona forestal, la franja serà d'almenys el 10 % de l'amplada de la via, i han de tenircom a mínim 1 m, comptador des de cadascundelslímitsexteriors.

Aixímateix,la zona edificada ha de disposarpreferentment de duesviesd'accésalterenatives.Quan ni es puguidisposar de les duesvies alternatives, si l'accésúnic supera els 20 metres de llargada en terreny forestal, aquesthaurà de finalitzar en un cul de sac de forma circular de 12.50 m de radi o en un espaisuficient per maniobrar en cas d'emergència. L'accés ha de tenir unes dimensionsd'unaamplada mínima lliure del vial de 3.5 m.

En cas d'incendi forestal, aquestes tasques facilitaran l'accés a l'habitatge, tant per a la seva defensa, com per a la seva possible evacuació.

Durant l'època de perill d'incendis, i, en qualsevol cas, quan hi hagi una emergència, ha d'estar garantit el normal desenvolupament de la servitud d'ús per part dels serveis de prevenció i extinció d'incendis, prevista en l'article 48.6 de la Llei 43/2003 de Forests.

1.3 Punts d'aigua

Si l'habitatge s'ubica en una Zona d'Alt Risc d'incendi forestal (consultable a <https://ideib.caib.es/visor>), es recomana que la zona edificada compti amb almenys un punt d'aigua exterior per a la seva efectiva utilització pels serveis d'extinció d'incendis.

Els habitatges que disposen de piscina, hauran de procurar mantenir un accés lliure d'obstacles per als serveis d'extinció, per el seu possible ús en la recàrrega de dipòsits o protecció de l'habitatge.

2. Manteniment de les mesures de prevenció

Totes les actuacions silvícoles hauran de tenir un manteniment periòdic per garantir el compliment de les seves funcions preventives durant tot l'any, especialment durant l'època de risc, formalment establerta des de l'1 de maig al 15 d'octubre de cada any.

3. Altres mesures recomanades.

- Els elements estructurals i els materials de la construcció han de ser poc combustibles i s'han de protegir aquells punts de possible entrada del foc com les finestres, protegint-se amb doble vidre i contrafinestres (persianes, per exemple).
- Les teulades i canalss'han de mantenir lliures de restes vegetals i materials inflamables.
- Les xemeneies han de comptar amb mataguspaires i preferentment estaràn protegides amb una malla metàl·lica de diàmetre de llum inferior a 1 cm.
- A l'entorn de l'edificació, els elements combustibles, com acumulacions de llenya o mobiliari de jardí, han d'estar separats d'aquesta i s'ha d'evitar la utilització de materials que cremi fàcilment. No han d'emmagatzemar-se al costat de les façanes o sota porxos inflamables.
- Les tanques de les parcel·les han de ser de materials poc inflamables.
- Els tancs de combustible es situaran a llocs i entorns segurs per no comprometre la casa ni la vegetació del seu voltant.
- Les torradores estaràn allunyades de la vegetació, seràn tapades en caseta d'obra i xemeneia protegida i tindran un punt d'aigua a prop. Disposaran en el seu entorn d'un lloc estanc per a la recollida de cendres.
- Les bardisses han d'estar separades de la construcció i s'han d'utilitzar espècies poc inflamables així com a la resta de vegetació de

jardí, que es dissenyarà i mantindrà pes a que pugui actuar com una barrera de protecció. S'evitarà l'ús d'espècies vegetals invasores.

- En cas que hi hagi zona agrícola al voltant de la construcció aquesta es mantindrà llaurada almenys durant l'època d'altriscs com a mesura de prevenció d'incendis.
- Sempre i quan sigui possible, les piscines estaran distanciades de les edificacions a una distància mínima de 50 m, amb una franja al seu voltant de 25 m lliure de vegetació (arbrada), per facilitar la càrrega d'aigua dels mitjans aèris d'extinció.

El compliment d'aquestes mesures és imprescindible per garantir la màxima seguretat possible als residents del habitatge situats en interfície urbano-forestal i per a la protecció dels seus propis béns, ja que permet en cas d'un incendi una molt més efectiva tasca dels serveis d'extinció, al mateix temps que disminueix el risc de generació o propagació d'un foc des de l'entorn construït cap al terreny forestal que envolta, prevenint i evitant la destrucció del seu medi natural.

Enfront del perill d'incendis forestal, és responsabilitat directa de cada titular d'habitatge situat en interfície urbano-forestal garantir la seva seguretat, la de la seva família o la dels residents que es puguin allotjar en la mateixa.

**GRÀFIQUES I TAULERS PER ACLARIR I
CONÈIXER LA SITUACIÓ ACTUAL DE RISC
D'INCENDI FORESTAL**

Regulació de cremes i ús de foc

Govern de les Illes Balears
Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural

Per saber si està prohibit, permès o cal una autorització, recorda sempre comprovar:

(1) Tipus de terreny

(2) Època de l'any

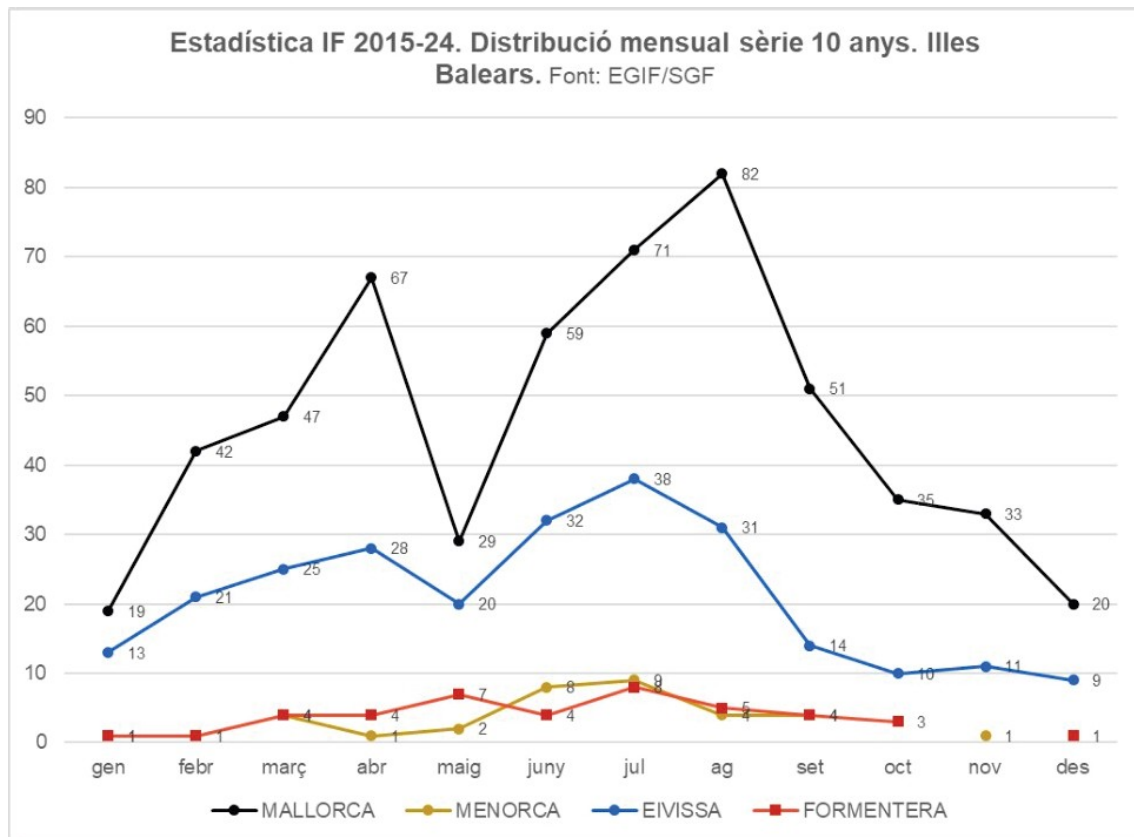
(3) Mapa de nivell

Alerta Foc

(1) Tipus de terreny		En terreny forestal o a 50 m d'aquest	De 50 a 500 m de terreny forestal	A més de 500 m de terreny forestal	En terreny forestal	A menys de 500 m de terreny forestal	A més de 500 m de terreny forestal
(3) Alerta Foc Consulta el mapa diari a alertafoc.caib.es	Alerta Foc 1	Prohibit cremar	Cal autorització	Permès amb precaució	Cal autorització		Permès amb precaució
	Alerta Foc 2						
	Alerta Foc 3	Prohibit cremar, autoritzacions suspeses			Prohibit cremar, autoritzacions suspeses		
	Alerta Foc 4						
Àrees recreatives habilitades		Prohibit durant l'època de Perill Alt i/o en Alerta Foc 4					

Consulta el mapa diari a alertafoc.caib.es

DISTRIBUCIÓ PER MESOS DE L'ANY DEL NOMBRE DE SINISTRES PER ILLA DE LES BALEARS

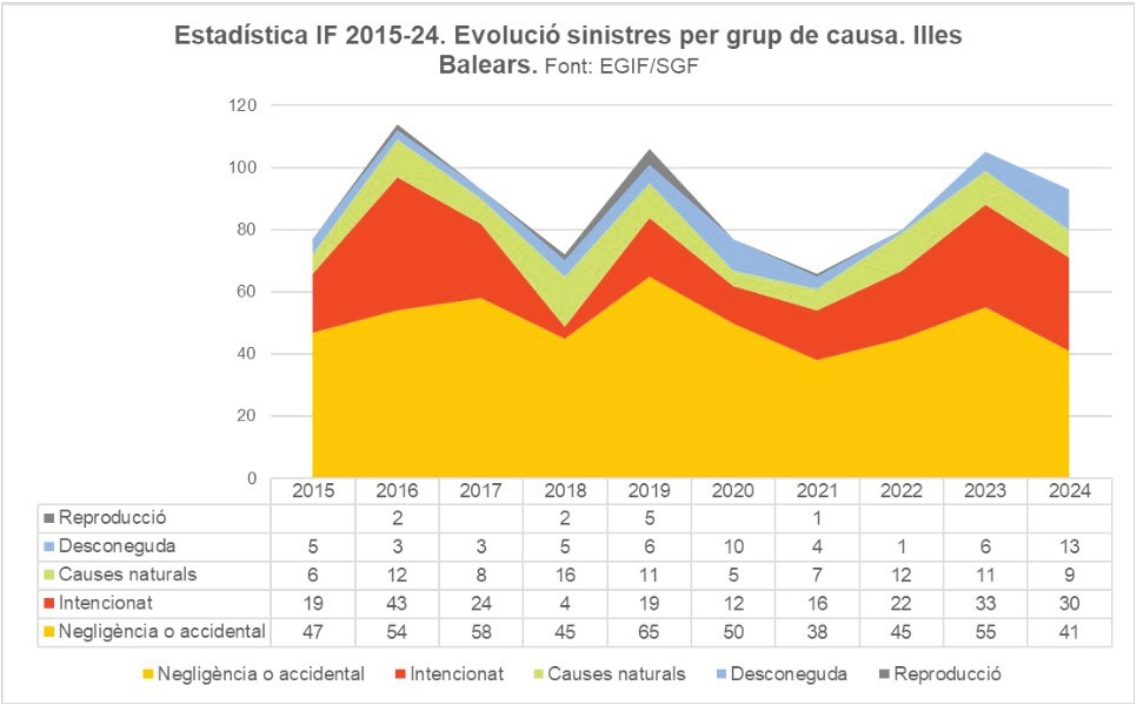
DISTRIBUCIÓ PER MESOS DE L'ANY DEL NOMBRE DE SINISTRES PER ILLA DE LES BALEARS

A mallorca, des de març fins a setembre, (**en color negre**) tenim els mesos més perillosos de tot l'any.

Recordem que l'època de perill alt a INFOBAL,s' estableix actualment :

- **1 DE MAIG- 15 D'OCTUBRE**

Evolució de la causalitat dels focs per negligència o accidents en tot 2015-2024

Del 2015 al 2024, la causa de negligència o accidental i la causa intencional, són les més repetides. Totes dues les podem evitar a nivell humà amb col·laboració i responsabilitat.

Reconèixer la feina de conscienciació, divulgació i sensibilització, que és molt necessària, del Pla General de defensa contra incendis de les Illes Balears, Xarxa Forestal, dirigides principalment a centres educatius, però també a altres grups de la població amb diferents inquietuts i necessitats com tècnics municipals, jardiners, residents a zones interfície urbano-forestal (IUF),...